

Byla C-228/21**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2021 m. balandžio 8 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Corte suprema di cassazione (Italija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. kovo 29 d.

Kasatorius:

Ministero dell'Interno, Dipartimento per le Libertà civili e l'Immigrazione – Unità Dublino (Vidaus reikalų ministerijos Civilinių laisvių ir imigracijos departamento Dublino padalinys)

Kita kasacinio proceso šalis:

CZA

Pagrindinės bylos dalykas

Ministero dell'Interno (Vidaus reikalų ministerija) pateiktas skundas dėl *Tribunale di Catanzaro* (Katancaro teismas, Italija) sprendimo, kuriuo tas teismas panaikino sprendimą perduoti CZA Slovėnijai dėl Reglamento Nr. 604/2013 4 straipsnyje nustatytos pareigos suteikti informaciją neįvykdymo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Pagal SESV 267 straipsnį pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, *kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai*, ir, be kita ko, šio reglamento 4 straipsnyje numatytos pareigos pateikti informaciją išaiškinimo.

Prejudiciniai klausimai

1) Ar Reglamento (ES) Nr. 604/2013 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jo 27 straipsnį pateikiant skundą dėl valstybės narės priimto sprendimo dėl perdavimo, vadovaujantis šio reglamento 26 straipsnyje nustatyta tvarka ir atsižvelgiant į to paties reglamento 18 straipsnio 1 dalies b punkte numatytą pareigą atsiimti prašytoją, galima remtis tik tuo, kad sprendimą dėl perdavimo priėmusi valstybė narė nepateikė šio reglamento 4 straipsnio 2 dalyje numatytos atmintinės?

2) Ar reglamento 27 straipsnis, siejamas su to paties reglamento 18 ir 19 konstatuojamosiomis dalimis ir 4 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad, nustačius 4 straipsnyje nustatytų pareigų pažeidimą, veiksminga teisių gynimo priemonė reiškia, kad teismas privalo priimti sprendimą, kuriuo panaikinamas sprendimas dėl perdavimo?

3) Jei į 2 klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar reglamento 27 straipsnis, siejamas su to paties reglamento 18 ir 19 konstatuojamosiomis dalimis ir 4 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad, nustačius 4 straipsnyje numatytų pareigų pažeidimą, veiksminga teisių gynimo priemonė reiškia, kad teismas privalo, atsižvelgdamas į pareiškėjo nurodytas aplinkybes, patikrinti šio pažeidimo reikšmingumą ir gali patvirtinti sprendimą dėl perdavimo visais atvejais, kai nenustato priežasčių priimti kitokį sprendimą dėl perdavimo?

Sąjungos teisės nuostatos, kuriomis remiamasi

Reglamento (ES) Nr. 604/2013 18 ir 19 konstatuojamosios dalys, 4, 18 ir 27 straipsniai

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

2008 m. sausio 28 d. *Decreto legislativo n. 25/2008 emesso in attuazione della direttiva 2005/85/CE, abrogata e sostituita dalla direttiva 2013/32/UE recante procedure comuni ai fini del riconoscimento e della revoca dello status di rifugiato* (Įstatyminis dekretas Nr. 25/2008, priimtas įgyvendinant Direktyvą 2005/85/EB, panaikintą ir pakeistą Direktyva 2013/32/ES dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos), 3 straipsnis.

Tame straipsnyje, atnaujintame po pakeitimų, padarytų *Decreto legislativo 18 agosto 2015, n. 142* (2015 m. rugpjūčio 18 d. Įstatyminis dekretas Nr. 142) ir *Decreto-legge 17 febbraio 2017, n. 13* (2017 m. vasario 17 d. Dekretas įstatymas Nr. 13), pertvarkytu į *Legge 13 aprile 2017, n. 46* (2017 m. balandžio 13 d. Įstatymas Nr. 46), nustatyta:

„<...>

3. Už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 604/2013 atsakingos valstybės nustatymo institucija yra *Dipartimento per le libertà civili e l'immigrazione* (Civilinių laisvių ir imigracijos departamentas) veikiantis *Unità Dublino* (Dublino padalinys).

3 *bis*. Sprendimus dėl perdavimo, kuriuos priima 3 dalyje nurodyta institucija, galima apskųsti teismui, kuriame veikia specializuota imigracijos, tarptautinės apsaugos ir laisvo Europos Sąjungos piliečių judėjimo bylas nagrinėjanti kolegija <...>.

3 *ter*. Skundas turi būti pateiktas per 30 dienų nuo sprendimo dėl perdavimo įteikimo, antraip jis tampa nepriimtinas.

3 *quater*. Vienos iš šalių prašymu, jei tam yra rimtų ir pagrįstų priežasčių, ginčijamo sprendimo vykdymas gali būti sustabdytas motyvuotu sprendimu, prireikus, remiantis apibendrinta informacija. Sprendimas paskelbiamas per penkias dienas nuo prašymo sustabdyti procedūrą pateikimo, prieš tai neišklausius 3 dalyje nurodytos institucijos. Prašymas atidėti sprendimo vykdymą turi būti pateiktas skunde, antraip jis nepriimamas. Sprendimą, kuriuo skundžiamo sprendimo vykdymas sustabdomas arba atsisakoma jį sustabdyti, įteikia teismo kanceliarija. Gindamosi šalys gali pateikti pastabas per penkias dienas nuo įteikimo datos. Dublikai gali būti pateikti per penkias dienas nuo ankstesniame sakinyje nurodyto termino pabaigos. Jeigu pastabos buvo pateiktos vadovaujantis šios dalies penktu ir šeštu sakiniu, teismas per kitas penkias dienas priima naują sprendimą patvirtinti, pakeisti arba panaikinti jau priimtas priemones. Pagal šią dalį priimtas sprendimas neapskundžiamas.

3 *quinqies*. Sprendimą priėmusi institucija informuojama apie skundą <...>.

3 *septies*. <...> Procesas užbaigiamas neskundžiamu dekretu, per 60 dienų nuo skundo pateikimo. Terminas pateikti kasacinį skundą yra trisdešimt dienų ir skaičiuojamas nuo pranešimo apie sprendimą dienos <...>.

3 *octies*. Jeigu pirmesnėse pastraipose nurodytu skundu pateikiamas prašymas sustabdyti sprendimo dėl perdavimo pasekmes, perdavimas automatiškai sustabdomas, o 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013 29 straipsnyje numatytas pareiškėjo perdavimo terminas pradedamas skaičiuoti nuo pranešimo apie sprendimą atmesti tą patį prašymą sustabdyti procedūrą arba, jei jis patenkinamas, nuo pranešimo apie sprendimą atmesti skundą dienos.“

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso apibūdinimas

- 1 CZA pateikė tarptautinės apsaugos prašymą Italijoje. Dublino padalinys, kaip pagal Reglamento (ES) Nr. 604/2013 35 straipsnį kompetentinga Italijos institucija (toliau – Dublino padalinys) priėmė sprendimą perduoti CZA Slovėnijai – šaliai, kurioje jis prieš tai buvo pateikęs tarptautinės apsaugos prašymą. Atlikusi patikrinimus, remdamasi šio reglamento 18 straipsnio 1 dalies b punktu Italija pateikė Slovėnijai prašymą atsiimti prašytoją ir šis prašymas buvo priimtas 2018 m. balandžio 16 d.
- 2 Sprendimas dėl perdavimo buvo apskūstas *Tribunale di Catanzaro* (Katancaro teismas) pareiškiant skundą dėl reglamento 4 straipsnyje nustatytos pareigos suteikti informaciją pažeidimo.
- 3 Teismas, pirma, konstatavo, kad valstybės administracija neįrodė, jog pateikė 4 straipsnyje numatytą atmintinę, ir, antra, nusprendė, kad pateikiant tarptautinės apsaugos prašymą Italijoje nepakanka pridėti pagal šio reglamento 5 straipsnį parengto asmeninio pokalbio protokolo ir kitos atmintinės.
- 4 Taigi teismas nusprendė, kad pažeidus reglamento 4 straipsnyje nustatytą pareigą suteikti informaciją sprendimas dėl perdavimo negalioja.
- 5 *Ministero dell'Interno* (Vidaus reikalų ministerija) (joje veikia Dublino padalinys, turintis kompetenciją priimti sprendimus dėl perdavimo) šį sprendimą apskundė *Corte di cassazione* (Kasacinis teismas, Italija). CZA prašo *Corte di cassazione* atimesti *Ministero dell'Interno* skundą.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 *Ministero dell'Interno* tvirtina, kad pirmosios instancijos teismas klaidingai pritaikė reglamento 4 straipsnį, nes konkrečiu atveju, net jei atmintinė nebuvo pateikta, administracinė institucija, teisingai taikydama reglamente nustatytus kriterijus, nebūtų galėjusi priimti kitokio sprendimo.

Trumpas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 7 *Corte di cassazione*, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, visų pirma pažymi, kad pagrindinėje byloje administracinė institucija iš tikrųjų surengė reglamento 5 straipsnyje numatytą asmeninį pokalbį; todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme tik svarstoma, kokią reikšmę turi tai, kad vykdant reglamento 18 straipsnio 1 dalies b punktu reglamentuojamą prašytojo atsiėmimo procedūrą CZA nebuvo perduota reglamento 4 straipsnyje numatyta atmintinė.

- 8 Nacionalinėje teismų praktikoje susiformavo dvi skirtingos reglamento 4 straipsnio aiškinimo kryptys, visų pirma susijusios su įvykdyto pažeidimo reikšmingumu ir pasekmėmis.
- 9 Pagal pirmąjį požiūrį norma yra esminė ir turi būti privalomai taikoma visais atvejais, kai pagal reglamentą „Dublinas III“ pradedama už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės nustatymo procedūra. Jo pažeidimas lemia nepataisomą sprendimo dėl perdavimo neteisėtumą, ir jeigu suinteresuotasis asmuo apskundžia šį sprendimą dėl valstybei narei tenkančių informavimo pareigų pažeidimo, jis turi būti panaikintas dėl šios priežasties. Remiantis šiuo požiūriu, aplinkybė, kad prieglobsčio prašytojas nenurodo ar neįrodo konkretaus teisės pareikšti skundą ir teisės į gynybą pažeidimo, nedaro įtakos sprendimo dėl perdavimo negaliojimui.
- 10 Pagal antrąjį požiūrį reglamento 4 straipsnio pažeidimu negalima remtis siekiant užginčyti sprendimą perduoti prieglobsčio prašytoją, kad jis būtų atsiimtas pagal šio reglamento 18 straipsnį, nes prašytojas gali skustis tik sisteminiams pagal šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą paskirtoje valstybėje narėje galiojančios prieglobsčio procedūros ir joje sudarytų priėmimo sąlygų trūkumais. Bet kuriuo atveju pagal šį antrąjį požiūrį teismas negali panaikinti sprendimo dėl perdavimo po to, kai valstybė narė jau sutiko atsiimti šį asmenį, dėl visiškai formalių pažeidimų, kaip antai 4 straipsnyje numatytos informacijos nesuteikimo.
- 11 *Corte di cassazione* kyla klausimas, ar šios gairės atitinka reglamentą „Dublinas III“, turint omenyje ir 2017 m. liepos 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mengesteab*, C-670/2016, 93 ir 95 punktus.
- 12 Iš tikrųjų, atsižvelgiant į teisių gynimo priemonės veiksmingumą ir į konkretų vaidmenį, kuris pagal reglamentą „Dublinas III“ suteikiamas pirmajai valstybei narei, kurioje pateikiamas tarptautinės apsaugos prašymas, *Corte di cassazione* kyla klausimas, ar pagrindinės bylos aplinkybėmis ir konkrečiai tuo atveju, kai pateikiamas skundas dėl sprendimo perduoti, kaip tai suprantama pagal reglamento 26 straipsnį ir 18 straipsnio 1 dalies b punktą, reglamento 4 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jame numatytos pareigos suteikti informaciją pažeidimu galima remtis tik jeigu prieglobsčio prašytojas nurodo, kokią informaciją pateikė administracijai, kad ji galėtų tinkamai taikyti reglamente nustatytus kompetencijos kriterijus, ir nurodytų, kodėl ši informacija būtų turėjusi lemiamą reikšmę, kad administracija priimtų kitokį sprendimą dėl perdavimo, arba būtų paskatinusi ją tokio sprendimo nepriimti.
- 13 *Corte di cassazione* visų pirma klausia, ar reglamentą atitinka pirmoji aiškinimo kryptis, pagal kurią tam, kad sprendimas dėl perdavimo būtų panaikintas vadovaujantis jo 18 straipsnio 1 dalies b punktu, pakanka tiesiog pateikti skundą dėl formalaus procedūros pažeidimo: iš tikrųjų jis baiminasi, kad tokiu būdu leidžiama netiesiogiai užginčyti valstybės narės, kurioje buvo pateiktas prašymas suteikti apsaugą, kompetenciją dėl kitų priežasčių nei teisingas šiame reglamente nustatytų kriterijų taikymas.

- 14 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad reglamente nėra nuorodų į 4 straipsnio pažeidimo sukiamas pasekmes sprendimui dėl perdavimo, ir kad reglamento 27 straipsnyje nėra jokios informacijos apie tai, kas šiuo atveju turi būti laikoma veiksminga teisių gynimo priemone.
- 15 Visų pirma *Corte di cassazione* abejoja, ar pirmiau apibūdintas pirmasis požiūris, pagal kurį nustačius reglamento 4 straipsnio pažeidimą teismas būtinai turėtų panaikinti administracinį sprendimą dėl perdavimo, atitinka reglamento tikslą užtikrinti greitą ir teisingą atsakingos valstybės narės nustatymą paisant prieglobsčio prašytojo pagrindinių teisių, ir kartu atgrasyti nuo antrinio judėjimo, t. y. migrantų judėjimo iš atvykimo valstybės narės į kitą valstybę narę.
- 16 Pasirinkus tokią išeitį ne tik negalima greitai nustatyti atsakingos valstybės narės, bet ir sprendimą dėl perdavimo priėmusiai valstybei narei kyla rizika pažeisti maksimalius sprendimo dėl perdavimo įvykdymo terminus. Ir atvirkščiai, pasirinkus kitą aiškinimą, pagal kurį svarbu, kad prieglobsčio prašytojas nurodytų reikšmingas aplinkybes, kuriomis remiantis galėtų būti priimtas kitas sprendimas, būtų užtikrintas reglamente numatytos teisių gynimo priemonės veiksmingumas ir kartu būtų galima laiku bei veiksmingai taikyti reglamente apibrėžtas už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės nustatymo procedūras.